

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Kristin Blidberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-10-16

RS 2020-0564

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36)

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Region Stockholm att yttra sig över betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36)

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Sammanfattning av Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36)

Vårdens kunskapsstyrningsnämnds protokollsutdrag den 21 september 2020

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 4 september 2020

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36).

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning har haft i uppdrag att analysera och lämna förslag på en reglerad funktion för en samlad uppföljning av hälso- och sjukvården inom ramen för befintlig myndighetsstruktur. Utredningen skulle vidare analysera hur vårdens

förbättringsarbete kan stärkas, framför allt på lokal nivå. Förslagen i utredningens betänkande har två syften, dels att öka förutsättningarna för staten att vidta de insatser som mest effektivt bidrar till att målen med hälso- och sjukvården nås, dels att öka förutsättningarna för hälso- och sjukvårdens professioner att arbeta kunskapsbaserat.

Region Stockholm tillstyrker utredningens förslag att en statlig funktion med ansvar för nationell uppföljning inrättas. Funktionen föreslås bestå av två delar där Myndigheten för vårdanalys får uppdraget att följa upp och analysera statliga initiativ och där ett kansli inrättas på Socialstyrelsen med uppdrag att sammanställa en bild av tillståndet och utvecklingen i hälso- och sjukvården.

Region Stockholm tillstyrker det långsiktiga perspektiv som utredningen förordar samt att myndighetsstyrningen ska stödja ett sammanhållet system där det beaktas att regioner och kommuner är huvudmän för hälso- och sjukvård.

Bakgrund

I enlighet med utredningens uppdrag ska den föreslå en funktion för samlad uppföljning av hälso- och sjukvården. För att möta funktionens två syften föreslås i betänkandet att funktionen byggs i två delar. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys föreslås få i uppdrag att genomföra och utveckla uppföljning och analys av statliga initiativ samt att bidra till erfarenhetsutbyte och lärande avseende utformning och utveckling av fortsatta initiativ. Parallellt föreslås att ett kansli inrättas på Socialstyrelsen. Till kansliet knyts en myndighetsgemensam arbetsgrupp med deltagare från de myndigheter som utifrån sitt uppdrag är relevanta (t.ex. Folkhälsomyndigheten och Inspektionen för vård och omsorg). Funktionen uppdrag föreslås vara att sammanställa en bild av tillståndet i hälso- och sjukvården samt att klarlägga de områden där det är ändamålsenligt för staten att agera för att säkerställa en god vård. Funktionen ska även belysa möjliga insatser. En central del av funktionens arbetssätt föreslås vara att föra en aktiv dialog med andra aktörer så som regioner, kommuner samt företrädare för till exempel patienter och profession.

I betänkandet Kunskapsbaserad och jämlik vård (SOU 2017:48) föreslogs att lagen om läkemedelskommittéer skulle upphävas och ersättas av en lag om vårdkommittéer. Den aktuella utredningen visar dock att den föreslagna lagen om vårdkommittéer inte skulle innebära någon förändring avseende sjukvårdshuvudmännens skyldigheter att tillämpa vetenskap och beprövad

erfarenhet och att bedriva systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete. Dessa skyldigheter följer redan av befintlig författning. Utredningen föreslår istället att staten ska förstärka sitt stöd till lokalt implementerings- och förbättringsarbete.

I betänkandet föreslås att strukturer skapas för ett långsiktigt samarbete i ett nationellt system och att myndighetsstyrningen behöver stödja det nationella systemet. Som ett led i att skapa långsiktiga förutsättningar föreslås en tioårig överenskommelse mellan staten, regionerna och kommunerna. I överenskommelsen föreslås bland annat en gemensam målbild och former för hur resurser och kompetenser ska användas i systemet ingå.

Ärendet har remitterats till vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

Överväganden

Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36)

Region Stockholm tillstyrker förslaget att Myndigheten för vård- och omsorgsanalys får i uppdrag att följa upp regeringens satsningar inom hälso- och sjukvårdsområdet. Region Stockholm stödjer utredningens bedömning att det i möjligaste mån är viktigt att använda redan insamlade data så att arbetsbördan i vården inte ökar. Region Stockholm vill särskilt lyfta vikten av att myndigheten utgår från invånar- och patientperspektivet i sin uppföljning.

Region Stockholm tillstyrker förslaget att ett kansli inrättas på Socialstyrelsen men önskar att samordningen leder till minskad administration för vårdens huvudmän genom att information endast efterfrågas vid ett tillfälle och på liknande vis. Region Stockholm tillstyrker förslaget att kansliets dialog med Regeringskansliet huvudsakligen sker i form av en årlig och gemensam myndighetsdialog men vill betona vikten av ett långsiktigt perspektiv och att se på utveckling över längre tid i den dialogen.

Region Stockholm instämmer i utredningens bedömning att lagen om vårdkommittéer inte ska införas och att lagen om läkemedelskommittéer ska kvarstå. Utredningen föreslår att varje region i reglementet till respektive läkemedelskommitté ska fastställa arbetsformer, samverkansformer samt sammansättning av ledamöter som tillförsäkrar att

läkemedelskommittén utgör en integrerad del av regionens lokala kunskapsstyrningsorganisation. Region Stockholm har fattat ett sådan beslut som trädde i kraft 1 september 2019 och arbetet utvecklas nu i praktiken (VKN 2019-0063).

Region Stockholm tillstyrker förslaget att regioner och kommuner ska fortsätta att utveckla sitt samarbete och samverkan avseende kunskapsstyrning.

Region Stockholm avstyrker förslaget att Nationella vårdkompetensrådet vid Socialstyrelsen ska adressera professionernas praktiska förutsättningar att utföra sitt arbete i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Region Stockholm ser inte att strukturen ännu är mogen för ett så brett uppdrag. Vidare betonar Region Stockholm vikten av att det regionala vårdkompetensarbetet kopplas samman med den regionala kunskapsstyrningen.

Region Stockholm tillstyrker förslaget att en tioårig överenskommelse mellan stat, regioner och kommuner ingås och ser positivt på den långsiktighet som förslaget innebär. Som en del av överenskommelsen föreslår utredningen att staten och huvudmännen tar fram en gemensam strategi för ömsesidigt nyttjande av data. Region Stockholm ser att aktörerna har olika behov av data, där huvudmännen är mer beroende av snabb återkoppling av data för kunna leda och styra vårdens ständiga förbättringsarbete.

Region Stockholm delar den definition som används i betänkandet att bästa möjliga, eller tillgängliga, kunskap i patientmötet är kunskap baserad på aktuell vetenskap och/eller beprövad erfarenhet, dvs. forskningsbaserad eller systematiskt utvecklad kunskap. Region Stockholm vill dock framföra att det viktiga sambandet mellan forskning och kunskapsstyrning saknas i beskrivningen av det sammanhållna systemet för kunskapsbaserad vård.

Ekonomiska konsekvenser

Region Stockholms organisation för kunskapsstyrning omfattar de förslag som finns i betänkandet. Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Ulrika Sundquist

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-10-16

RS 2020-0564

Tf. regiondirektör

Clara Hellner
Forsknings- och
innovationsdirektör

Beslutsexpediering:

Akt

Regionledningskontoret FoUUI

Socialdepartementet

Godkänd av Ulrika Sundquist, 2020-10-16